TC-OK-6-77

Opactwo Świętokrzyskie usytuowane zostało na grzbiecie Łysej Góry, około 300 m na wschód od głównego szczytu 593 m, na lokalnym wyniesieniu grzbietu, ok. 580 m, oddzielonego od kulminacji szerokim siodłem. Wyniesienie to tworzy taras skalny, stromo opadający ku południowi i północy, i uskakujący niezbyt dużym progiem ku wschodowi, przechodząc w łagodniejszy stok, którym wiedzie droga ze szczytu do Słupi, zwana Królewską Drogą.(ryc.).

Zarówno sam szczyt Łysej Góry, jak i taras skalny oraz część wschodniego stoku stanowiła ów święty okręg kultowy, sięgający swymi początkami okresu lateńskiego lub rzymskiego. Genetycznie związany był on niewątpliwie z wielkim ośrodkiem hutniczym, zajmującym rozległe terytoria u stóp Łysogór. Okręg ów ujęty był w wydłużony i nieregularny owal kamiennych wałów, żywo przypominających obwarowania Ślęży i Raduni na Dolnym Śląsku. Szerokość podstawy tych wałów dochodziła do 15 m, a ogólna długość okręgu wynosiła około 1100 m, przy około 150 m szerokości, w miejscu środkowym, gdzie stanął klasztor. ==========

U wschodniego krańca wałów, zamykających otwartą łąkę, na sztucznym stoku, znajdowała się brama, wiodąca do wnętrza terytorium kultowego. Jak można przypuszczać łąka ta stanowiła ważny element świętego kręgu i tam, być może, należałoby widzieć miejsce ewentualnego ośrodka eremickiego, poprzedzającego powstanie opactwa w XII wieku (Gąss58).